

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยายประเภทการสำรวจ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ และเอกสารต่างๆเพื่อรวบรวม แนวคิดเกี่ยวกับ การศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการโครงการนันทนาการในโรงเรียน สำหรับ เด็กพิเศษ ทั้งที่เป็นหลักการและแนวปฏิบัติจริงทั้งนี้ เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าใจเนื้อหาในเรื่องนี้ ได้มากขึ้น และเพื่อให้วิทยานิพนธ์ เรื่องนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งข้อมูลทฤษฎีได้มาจากแหล่ง ต่างๆ ดังนี้

1. รายชื่อโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนที่สอนเด็ก นักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านอารมณ์เห็นเพียงอย่างเดียว กลุ่มโรงเรียนที่สอนเด็กนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางด้าน การได้ยินเพียงอย่างเดียว และกลุ่ม โรงเรียนที่สอนเด็กนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว ในโรงเรียนที่สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการและ โรงเรียนที่กองการศึกษาเพื่อคนพิการจัดร่วม สำหรับเด็กพิเศษ ทั้งหมด 75 โรงเรียน ได้จาก กองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. 2542 เพื่อนำมาใช้เป็น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดดำเนินการโครงการนันทนาการในโรงเรียนและการ ศึกษาของเด็กพิเศษ ได้จากหนังสือ ตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆตลอดจนวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง
3. ความรู้เรื่องอื่นๆได้รับคำชี้แนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ อาทิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งหมด 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบ โครงการนันทนาการ ในโรงเรียนที่สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการ และ โรงเรียนที่กองการศึกษา เพื่อคนพิการจัดร่วมสำหรับเด็กพิเศษ จำนวนทั้งหมด 75 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียน คือ หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ/หัวหน้าโครงการสอนเด็กพิเศษ /ครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ โรงเรียน/ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล หรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการใน

โรงเรียนที่สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการและ โรงเรียนที่กองการศึกษาเพื่อคนพิการจัดร่วม สำหรับเด็กพิเศษ ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โรงเรียนละ 1 คน รวม 75 คน

2. ครูผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการนันทนาการ คือ ครูผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการ นันทนาการที่สอนใน โรงเรียนที่สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการ และ โรงเรียนที่กองการศึกษาเพื่อ คนพิการจัดร่วมสำหรับเด็กพิเศษ ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โรงเรียนละ 1 คน รวม 75 คน ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชุด คือ

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการ โครงการ นันทนาการ ใน โรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบ ดำเนินการโครงการนันทนาการใน โรงเรียนที่สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการ และ โรงเรียนที่ กองการศึกษาเพื่อคนพิการจัดร่วมสำหรับเด็กพิเศษ โดยแบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็น แบบสำรวจรายการ(Check List) และเป็นแบบปลายเปิด(Open Ended)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดและดำเนินการ โครงการนันทนาการ ใน โรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ชนิด 4 ระดับ (4-Rating Scale) และเป็น แบบปลายเปิด(Open Ended) โดยจำแนกเนื้อหาออกเป็นในเรื่องต่างๆดังนี้

1. โครงการการจัดเกมและกีฬาต่าง ๆ
2. โครงการการจัดศิลปหัตถกรรม
3. โครงการการจัดดนตรีและการร้องเพลง
4. โครงการการจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ และการเต้นรำ
5. โครงการการจัดวรรณกรรม(อ่าน พูด เขียน)
6. โครงการการจัดละคร
7. โครงการการจัดค่ายพักแรม
8. โครงการการท่องเที่ยวทัศนศึกษา
9. โครงการการทำสวนและการปลูกต้นไม้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการ โครงการนันทนาการในโรงเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ชนิด 4 ระดับ (4-Rating Scale) และเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) โดยยึดหลักการจัดดำเนินการของ 4M's และ POSDCORB คือ

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการจัดองค์กร
3. ด้านการจัดบุคลากร
4. ด้านการจัดงบประมาณ
5. ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
6. ด้านการอำนวยความสะดวก
7. ด้านการประสานงาน
8. ด้านการรายงานผล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ และข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแบบสอบถามจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำแนวคิดที่ได้จากการศึกษาและสำรวจแล้วข้างต้นมาปรับปรุง ประยุกต์สร้างแบบสอบถามขึ้นตามความเหมาะสม
3. นำแบบสอบถาม ไปที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสม
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการจัด โครงการนันทนาการในโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) และถ่วงน้ำหนักในการสื่อความหมาย
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบดำเนินการ โครงการนันทนาการในโรงเรียน จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach, 1976 อ้างถึงในประคอง วรรณสุด, 2538) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .95
6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (ระดับบัณฑิตศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการนันทนาการ ในโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษ ทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (ระดับบัณฑิตศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แนบไปด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำมาแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
 - 1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็น แบบสำรวจรายการ(Check List) และเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) มาแจกแจงความถี่ของคำตอบของแต่ละข้อคำถาม เพื่อหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง
 - 1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดและดำเนินการ โครงการนันทนาการ ในโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษมีลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประเมินค่า ชนิด 4 ระดับ (4-Rating Scale) และเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) มาแจกแจงความถี่ของคำตอบของแต่ละข้อคำถาม เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดคะแนนแต่ละอันดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายความว่าเท่ากับคะแนน	4
มาก	หมายความว่าเท่ากับคะแนน	3
น้อย	หมายความว่าเท่ากับคะแนน	2
น้อยที่สุด	หมายความว่าเท่ากับคะแนน	1

เมื่อได้ค่าเฉลี่ย(Mean) แล้ว นำมาเทียบอันดับ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51	ขึ้นไป	ถือว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50		ถือว่า	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50		ถือว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50	ลงมา	ถือว่า	น้อยที่สุด

นำค่าเฉลี่ย(Mean) ที่ได้มาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

1.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโครงการนันทนาการในโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษชนิด 4 ระดับ (4-Rating Scale) และเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) มาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อคำถามเพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดคะแนนแต่ละอันดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายความว่าเท่ากับคะแนน	4
มาก	หมายความว่าเท่ากับคะแนน	3
น้อย	หมายความว่าเท่ากับคะแนน	2
น้อยที่สุด	หมายความว่าเท่ากับคะแนน	1

เมื่อได้ค่าเฉลี่ย(Mean) แล้ว นำมาเทียบอันดับโดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51	ขึ้นไป	ถือว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50		ถือว่า	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50		ถือว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50	ลงมา	ถือว่า	น้อยที่สุด

นำค่าเฉลี่ย(Mean) ที่ได้มาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการจัดและดำเนินการโครงการนันทนาการในโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษ ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนที่สอนเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นเพียงอย่างเดียว กลุ่มโรงเรียนที่สอนเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพียงอย่างเดียว และกลุ่มโรงเรียนที่สอนเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว ในโรงเรียนที่สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการและโรงเรียนที่กองการศึกษาเพื่อคนพิการจัดร่วม สำหรับเด็กพิเศษตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการนันทนาการ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ถ้าหากผลการทดสอบค่าเอฟ (F-test) แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จึงจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แล้วนำเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยคำนวณสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เอส พี เอส เอส 7.5 ฟอว์ วินโดว์ (SPSS 7.5 for WINDOWS : Statistical Package for the Social Sciences for the Microsoft WINDOWS Version 7.5)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย